

10 års erfaringer med Landbrugslauget

Christian Coff og Bjørn Hermansen, november 2011

Idé

Landbrugslauget er et andelsselskab med lidt over 500 andelshavere. Andelshaverne er for de flestes vedkommende bosat i byen, især København. Landbrugslauget ejer og driver den økologiske gård Brinkholm, der ligger ca. 45 km syd for København. Landbrugslauget købte gården Brinkholm i 2001. Formålet var og er at skabe en tættere relation mellem land og by og mellem producent og forbruger. Det er hensigten at øge gennemsækeligheden af fødevarerproduktionen og give forbrugerne mulighed for at deltage i produktionen. Det kan give nærvær, oplevelser, viden, tilhørsforhold og identitet i forhold til fødevarerne og maden.

Produktion og afsætning

Produktionen på Brinkholm har varieret i de 10 år, den har været ejet af Landbrugslauget. Men der er til stadighed korn, dyr, grønsager og produktion af mel. Afsætningen sker især gennem abonnementskasser og i mindre grad ved torvesalg og markeder. Det er visionen at producere mest muligt selv og ellers bruge produkter fra nærliggende gårde og producenter i abonnementskasserne, således at transporten minimeres og mulighederne for at kende til produkternes historie er størst mulig.

Erfaringer

Der er gjort mange erfaringer omkring samarbejdet mellem forbrugere og landmænd i Landbrugslauget igennem de sidste 10 år. Nogle af erfaringer kan opsummeres ved:

- Det har været svært at engagere landmænd m/k i Landbrugslauget. Måden Landbrugslauget er organiseret på begrænser landmændenes indflydelse på produktionen, hvorved deres motivation mindskes. Desuden har landmændene ikke hidtil haft noget økonomisk incitament for at øge eller forbedre produktionen.
- Motivation for at blive andelshaver har været meget forskellig og langt fra alle andelshavere er interesserede i at købe gårdens produkter. Det betyder, at der må bruges flere ressourcer på afsætning end forventet.
- Blandt andelshaverne er det en mindre, men stabil kerne af andelshavere, der er interesserede i at deltage i gårdens liv/arbejde.
- Der er opstået en række interesse- og aktivitetsgrupper blandt andelshaverne, som står for forskellige aktiviteter på gården af vital- eller mere hobbypræget karakter.
- Landbrugslauget startede ud med at have rigtig mange forskellige produkter. I dag er det snævret ind og strategien med at bruge regionale produkter i abonnementskasserne fylder mere.
- Et andelslandbrug må – udover de foranderlige økonomiske forhold – til stadighed tilpasse sig de skiftende interesser i andelshaverkredsen.